

Észak-Magyarország - 2024.02.14. (6. oldal)

Egyre fogynak az ízeltlábúak

Veszélyes az állatokkal etetett féreghajtó, vizsgálták a hatását a rovarokra és a madarakra is.

KISÁLLAT. A legeltetett állatokat féreghajtó szerekkel kezelik, amelyek a természetbe kijutva veszélyt jelentenek a helyi rovar- és madárvilágra. Erre a problémára keresnek megoldást a HUN-REN **Ökológiai Kutatóközpont (HUNREN ÖK)** ökológusai, akik a Life for Bugs and Birds elnevezésű kutatási projekt során azt vizsgálják, miként lehet elkerülni az ivermektin hatóanyag-tartalmú szerek kijutását a természetbe.

Drasztikus fogyás

A HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat közleményében emlékeztetnek arra, hogy az ízeltlábúak drasztikus mértékben fogyatkoznak az egész világon, ebben sok esetben az élőhelyeket megváltoztató emberi tevékenység is szerepet játszik. A legeltetett területeken ilyen káros emberi beavatkozás az állatok féreghajtó, például ivermektin hatóanyag-tartalmú szerekkel történő kezelése, amelyeket nagyon sok helyen alkalmaznak. A közleményben idézik Lengyel Szabolcsot, a **HUN-REN ÖK** tudományos tanácsadóját, a projekt vezetőjét, aki elmondta: a legeltetett állatokat kora tavasszal kihajtják a legelőre, így a trágyájuk révén a féreghajtó szerek is kijutnak oda. A trágyába belepetéznek a trágyabogarak vagy elhajtják a ganéjtúrók, a féreghajtó pedig elpusztítja a petéiket vagy a kikelő lárváikat. „Egyértelműen kimutatható, hogy az ivermektinnel kezelt állatok legeltetésével az ízeltlábúak állománya – a szaporulat hiányában – mindössze öt év alatt akár harmadával-felével is csökkenhet” - hívta fel a figyelmet az ökológus.

Mivel a hatékony szer használatát nem lehet beszüntetni az állattartásban, az ökológusoknak olyan módszereket kellett találniuk, amelyek révén együtt lehet élni az ivermektin állategészségügyi használatával, miközben biztosítható a természetes élővilág megóvása is. Az Európai Unió Life programja által támogatott, két évvel ezelőtt indult kutatási projekt során a kutatók arra jutottak, hogy már az ivermektinkezelés időzítésének változtatásával is sokat lehet tenni a környezetszennyezés csökkentése érdekében. A beszámoló szerint a projekt eredményeként a vizsgált területen, a Kiskunsági Nemzeti Parkhoz tartozó, Harta és Akasztó között található Miklapusztán már elindult a rovarbarát legeltetés. A kutatók nemcsak a legeltetés rovarközösségekre gyakorolt hatását, hanem a rovarokat fogyasztó madárállományokat is vizsgálták, kiemelt hangsúlyt helyezve négy partimadár-fajra, a széki lilére, a gulipánra, az ugartyúkra és a gólyatöcsre. A projektvezető beszámolója szerint a program nagy eredménye, hogy az ivermektinmentes magterületen hosszú évek óta először fészkel a széki lile.

KA: A madarak közül a gólyatöcsöt is vizsgálták

Egyre fogynak az ízeltlábúak

Veszélyes az állatokkal etetett féreghajtó, vizsgálták a hatását a rovarokra és a madarakra is.

KISÁLLAT. A legeltetett állatokat féreghajtó szerekkel kezelik, amelyek a természetbe kijutva veszélyt jelentenek a helyi rovar- és madárvilágra. Erre a problémára keresnek megoldást a HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont (HUN-REN ÖK) ökológusai, akik a Life for Bugs and Birds elnevezésű kutatási projekt során azt vizsgálják, miként lehet elkerülni az ivermektin hatóanyag-tartalmú szerek kijutását a természetbe.

Drasztikus fogyás

A HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat közleményében emlékeztetnek arra, hogy az ízeltlábúak drasztikus mértékben fogyatkoznak az egész világon, ebben sok esetben az élőhelyeket megváltoztató emberi tevékenység is szerepet játszik. A legeltetett területeken ilyen káros emberi beavatkozás az állatok féreghajtó, például ivermektin hatóanyag-tartalmú szerekkel történő kezelése, amelyeket nagyon sok helyen alkalmaznak. A közleményben idézik Lengyel Szabolcsot, a HUN-REN ÖK tudományos tanácsadóját, a projekt vezetőjét, aki elmondta: a legeltetett állatokat kora tavasszal kihajtják a legelőre, így a trágyájuk révén a féreghajtó szerek is kijutnak oda. A trágyába belepéteznek a trágyabogarak

vagy elhajtják a ganéjtúrók, a féreghajtó pedig elpusztítja a petéiket vagy a kikelő lárvákat.

„Egyértelműen kimutatható, hogy az ivermektinnel kezelt állatok legeltetésével az ízeltlábúak állománya - a szaporulat hiányában - mindössze öt év alatt akár harmadával felével is csökkenhet” - hívta fel a figyelmet az ökológus.

Mivel a hatékony szer használatát nem lehet megszüntetni az állattartásban, az ökológusoknak olyan módszereket kellett találniuk, amelyek révén együtt lehet élni az ivermektin állategészségügyi használatával, miközben biztosítható a természetes élővilág megóvása is. Az Európai Unió Life programja által támogatott, két évvel ezelőtt indult kutatási projekt során

a kutatók arra jutottak, hogy már az ivermektinkezelés időzítésének változtatásával is sokat lehet tenni a környezetszennyezés csökkentése érdekében. A beszámoló szerint a projekt eredményeként a vizsgált területen, a Kiskunsági Nemzeti Parkhoz tartozó, Harta és Akasztó között található Miklapusztán már elindult a rovarbarát legeltetés. A kutatók nemcsak a legeltetés rovarközösségekre gyakorolt hatását, hanem a rovarokat fogyasztó madárállományokat is vizsgálták, kiemelt hangsúlyt helyezve négy partimadár-fajra, a széki lilére, a gulipánra, az ugartyúkra és a gólyatöcsre. A projektvezető beszámolója szerint a program nagy eredménye, hogy az ivermektinmentes magterületen hosszú évek óta először fészkel széki lile. **ÉM**

A madarak közül a gólyatöcsöt is vizsgálták

FOTÓ: MW

[Link](#)